FRYSKE AKADEMY

Jaarrekening 2019

INHOUDSOPGAVE pagina

Verantwoording 3

Algemene informatie 4
Verslag van het bestuur 5
Verslag van de Raad van Toezicht 12

Jaarrekening 2019 13

Balans per 31 december 2019 14
Staat van Baten en Lasten over 2019 16
Kasstroomoverzicht 2019 17
Toelichting op de balans per 31 december 2019 18
Wet Normering Topinkomens 22

Overige gegevens 24
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant 25

VERANTWOORDING

ALGEMENE INFORMATIE

1. Missie, kerntaken en organisatiestructuur

1.1 Missie

Sinds haar oprichting in 1938 zet de Fryske Akademy zich in voor het fundamenteel en toegepast wetenschappelijk onderzoek naar de Friese taal, geschiedenis en cultuur. Na ruim 75 jaar is deze opdracht, die de Friese samenleving het instituut bij de stichting meegaf, nog altijd leidend. Het is de taak van de onderzoekers van de Fryske Akademy de dynamiek van taal en van sociale en historische processen te analyseren. Dat doen zij door onderzoek te verrichten naar de Friese taal, meertaligheid, taalleren en het verleden van Fryslân. De Fryske Akademy maakt het geschreven, gesproken en historisch erfgoed toegankelijk voor wetenschap en maatschappij. Door langlopende processen rond taalvariatie en -verwerving, meertaligheid, culturele eigenheid en identiteitsvorming te verklaren, ontstaat een beter begrip van de diversiteit van menselijke interacties binnen een specifieke regionale context. De Fryske Akademy blijft stevig in de regio verankerd en deelt haar kennis met tal van wetenschappelijke instellingen en maatschappelijke partijen in binnen- en buitenland.

1.2 Kerntaken

De voornaamste taak van de Fryske Akademy is het verrichten van fundamenteel wetenschappelijk onderzoek op de vakgebieden taalkunde, sociolinguïstiek, sociologie, lexicografie, meertaligheid en taalleren, minderheidstalen, het Oud-Fries en de geschiedenis van de middeleeuwen, de vroegmoderne tijd en de nieuwste tijd. In dit onderzoek speelt de ICT en de ontwikkeling van digitale tools en collecties een steeds belangrijkere rol.

In het verlengde hiervan kunnen de volgende kerntaken onderscheiden worden:

- Actieve deelname aan het internationale wetenschappelijk debat door het leveren van hoogwaardige publicaties en deelname aan congressen en symposia.
- Bijdragen aan het behoud en de bevordering van het Fries als tweede rijkstaal.
- Kennisvergaring en kennisdeling met betrekking tot de Friese taal, cultuur en geschiedenis ten behoeve van maatschappelijke partijen.
- Het entameren en aangaan van samenwerkingsverbanden met de regionale kennisinstellingen en met universiteiten en onderzoeksinstituten in binnen- en buitenland.
- Het ontwikkelen van samenwerkingsverbanden met overheden in regio's met een minderheidstalenproblematiek.
- Het verrichten van opdrachtonderzoek ten behoeve van de ontwikkeling van regionaal- en Europees overheidsbeleid.
- Het aanleggen en onderhouden van digitale collecties met betrekking tot het Friese gesproken en geschreven erfgoed.

1.3 Organisatiestructuur

De Fryske Akademy is krachtens ministerieel besluit gelieerd aan de KNAW. De liëringsovereenkomst is een onderdeel van de Bestuursafspraak Fryske Taal en Cultuur (BFTK) tussen rijk en provincie.
Als zelfstandige stichting beschikt de Fryske Akademy over een Raad van Toezicht en een Ondernemingsraad. De directeur-bestuurder is eindverantwoordelijk voor de dagelijkse leiding van het instituut. Hij wordt daarin geadviseerd door een Management Team. Verder wordt de directeur-bestuurder geadviseerd door een wetenschapscommissie, benoeming in samenspraak met de KNAW, en een maatschappelijke adviesraad, waarvan de benoeming met instemming van de Provincie Fryslân tot stand is gekomen.
De stichting Fryske Akademy heeft de ANBI-status.

2. Verslag van het bestuur

2.1 Algemene ontwikkelingen

In bestuurlijk, financieel en wetenschappelijk opzicht is 2019 een intens jaar geweest. Op het bestuurlijk vlak speelde de vernieuwing van de Bestuursafspraak Fryske Taal en Cultuur (BFTK) 2019-2023 een belangrijke rol. Hierin zijn afspraken tussen Rijk en Provincie vastgelegd over de invulling aan de Wet gebruik Fries taal, als de 2e officiële rijkstaal. Deze afspraken zijn gebaseerd op het Europees Handvest voor Regionale of Minderheidstalen. In 2019 is de positie van de Stichting Fryske Akademy, welke deel uit maakt van deze afspraken, nader uitgewerkt.
Provincie Fryslân heeft twee commissies benoemd om advies uit te brengen over de toekomstige positie van de Fryske Akademy. Allereerst heeft eind 2018 een zogenaamde Gateway Health Check plaats gevonden. Vervolgens heeft een Taskforce in augustus 2019 een advies aan Gedeputeerde Staten van Fryslân uitgebracht. Dit heeft geresulteerd in definitieve besluitvorming door Provinciale Staten van Fryslân op 18 december 2019.
De kern van deze besluitvorming bestaat uit:

- Het doorvoeren van een reorganisatie bij stafafdelingen
- Voor de eenmalige kosten stelt provincie Fryslân € 350.000 beschikbaar
- Voor de periode 2020 t.e.m. 2024 wordt de lumpsum subsidie jaarlijks met € 200.000 verhoogd
- Inzetten op samenwerking met Friese cultuurinstellingen en de 11e faculteit van Rijksuniversiteit Groningen.
- De formele liëring met de KNAW wordt aangepast aan de dagelijkse praktijk. KNAW blijft het wetenschappelijke niveau bewaken. De bestuurlijke en financiële aspecten komen duidelijker bij de provincie te liggen.

In de loop van 2020 zal provincie Fryslân nog besluiten over de ontwikkeling van een provinciaal kennis – en wetenschapsbeleid, waarbij het de bedoeling is om de eigen provinciale onderzoeksformatie met het bijbehorende budget onder te brengen bij de verschillende kennisinstellingen.

De reorganisatie is in 2019 voorbereid. De ondernemingsraad heeft het voorgenomen besluit behandeld en in oktober een uitgebreide reactie op het voorgenomen besluit uitgebracht. Vervolgens heeft de interim directeur bestuurder in november het definitieve reorganisatieplan vastgesteld. Deze definitieve versie is in een personeels-bijeenkomst op 11 december gepresenteerd. Begin 2020 is de vereiste procedure doorlopen en per 1 maart 2020 zijn de nieuwe functionarissen aangesteld. Hierbij zijn 5 medewerkers boventallig geworden. Voor de uit deze reorganisatie voortvloeiende verplichtingen is een voorziening van € 401.000 gevormd.

2.2 Wetenschappelijke ontwikkelingen

De omvang van de wetenschappelijke staf bedroeg in ultimo 2019 14,6 fte, waarvan 7,8 fte vast en 6,8 tijdelijk. Deze 14,6 fte, is verdeeld over 9,6 fte wetenschappelijke staf (deels tijdelijk), 2,4 fte tijdelijke post-doc aanstellingen (o.a. een VENI) en 2,6 fte promovendi. Deze omvang is de afgelopen tien jaar nooit zo laag geweest. Daarnaast was er 13 fte ondersteunende onderzoekstaf (WOP) en 9 fte ondersteunend beheerspersoneel. Ondanks de door de vacaturestop steeds verder krimpende wetenschappelijke staf (min 3,6 fte), het zeer verscheidene takenpakket, de onrust bij de medewerkers veroorzaakt door voorgenomen reorganisatie en de achterliggende financiële problematiek kunnen we zeggen dat 2019 een geslaagd jaar was, met heel wat wetenschappelijke hoogtepunten. Aangezien de provinciale overheden eind 2019 een beslissing hebben genomen rond de reorganisatie, financiering en governance van het instituut, kijken we met vertrouwen vooruit naar 2020, waarin ook een nieuwe directeur-bestuurder kan worden geworven. De afslanking bij de ondersteunende beheersdiensten en de € 200.000 extra subsidie bieden extra mogelijkheden voor het uitbouwen van het wetenschappelijk onderzoek.

Het effect is het duidelijkst bij het binnenhalen van additionele externe financiering. Met slechts 13 projecten ter waarde van € 168.000 blijft dit achter op de vorige jaren. We dienen er wel op te wijzen dat 13 van de 15 aanvragen gehonoreerd zijn. De extra financiering werd binnengehaald over de hele breedte van het werkveld van de Fryske Akademy (Taalkunde, HisGIS, Mercator). Subsidies werden vooral verworven bij regionale overheden (provincie Fryslân, andere provincies, gemeenten), stichtingen (Frysk Akademyfûns (FAF), zorgverzekeraar De Friesland) en het Network to Promote Linguistic Diversity. Op nationaal vlak werd minder gescoord, maar het projectpartnerschap in CLARIAH PLUS (met financiering van de POS-tagger) is een zeer belangrijke stap in de erkenning van de FA als speler in digital humanities in Nederland. Hier dient opgemerkt te worden dat de projectleiders van HisGIS en Taalkunde al enkele jaren niet kunnen fungeren als (mede-)aanvrager bij NWO, het belangrijkste nationale subsidiekanaal, omdat ze geen aanstellingen hebben voor de looptijd van de projecten, de eerste wegens pensionering in 2020, de tweede wegens een tijdelijke aanstelling tot eind 2020. Daarnaast is door de vacaturestop de staf bij taalkunde, lexicografie en sociale wetenschappen onder de minimumcapaciteit gezakt om nog extra projecten te verwerven en uit te voeren. Bovendien wordt het inhuren van tijdelijke onderzoekers bemoeilijkt door de regelgeving omtrent tijdelijke aanstellingen.

De FA zet desondanks de in 2016 ingeslagen weg verder in en nam actief deel aan het nationale en internationale wetenschappelijke debat door het leveren van hoogwaardige publicaties en deelname aan en organisatie van congressen en symposia. Ondanks de reductie in onderzoeksformatie, werd de in 2016 ingezette stijging in de kwaliteit van de publicaties geconsolideerd, over de hele breedte van de FA. De jonge postdoc-onderzoekers spelen daarbij een belangrijke rol. We zien daarbij:

(1) een continuering van de verschuiving van vak- en publieksartikels naar meer gerefereerde artikels in tijdschriften (15) en edited volumes (23), met daarbij
    a. veel artikelen in internationale toptijdschriften: 9 publicaties in ERIH+ en Q1 tijdschriften;
    b. meer artikelen in boeken van internationale uitgeverijen (17), o.a., Brepols, Brill, John Benjamins, Routledge, Springer.
(2) een behoorlijk aantal (53) wetenschappelijke lezingen op nationale en internationale congressen;
(3) dat FA-medewerkers veel meer samenwerken met andere onderzoekers, zowel binnen als buiten de FA;
(4) een toename van het publiceren in teamverband.

De belangrijkste wetenschappelijke hoogtepunten van 2019 waren:

- oplevering van het COMBI+ project (Mercator) over communicatieve competenties van Europese migranten.
- oplevering van het project personen en percelen (HisGIS)
- de samenwerking met Mozilla en Microsoft rond taalhulpmiddelen Fries (Taalkunde)
- publicatie van een edited volume bij Routledge over regionale economische ontwikkeling en geschiedenis.
- publicatie Graet Hylper Wordebook
- de instelling van een leerstoel Sociolinguïstiek, met bijzondere aandacht voor de taalsituatie in Fryslân, aan de Universiteit Utrecht
- de organisatie van drie toonaangevende wetenschappelijke congressen met een grote internationale uitstraling in mei-juni 2019:
    - ICML-XVII (International Conference on Minority Languages, 250 deelnemers)
    - ICHLL-10 (International Conference on Historical Lexicography and Lexicology, 60 deelnemers)
    - IClaVE|10 (International Conference on Language Variation in Europe, 250 deelnemers).

Het onderzoek gericht op de regio heeft een sterker internationaal karakter gekregen en leverde naast een breed spectrum aan wetenschappelijke publicaties (in Friese tijdschriften, nationale en internationale tijdschriften, in conference proceedings, monografieën) ook diverse rapporten op zoals de Fries-Nederlandse contactvariëteiten in Fryslân, de rol en het belang van het Fries in het onderwijs, de Economische Vitaliteitsscan Noordoost-Fryslân, de Agri- en Foodscan, tien regionale dossiers van Mercator en drie opgravingsrapporten. Tevens werkten we mee aan de *Staat van het Nederlands*.

De FA is actief in heel wat internationale netwerken, ook als coördinator. Het Mercator European Research Centre on Multilingualism and Language Learning speelt in Europa een sleutelrol bij de inventarisatie en de verspreiding van expertise op het gebied van minderheidstalen en meertalig onderwijs. Na meer dan 50 Europese dossiers is dit jaar voor het eerste een dossier over het onderwijs in minderheidstalen buiten Europa gepubliceerd (Mongools in China). Het Geschiedenisnetwerk voor Noord-Nederland en Noordwest-Duitsland stimuleert de samenwerking op het terrein van regionale geschiedenis en erfgoed. De FA organiseerde, naast de al genoemde grote internationale congressen, diverse internationale workshops, schreef mee aan regionale, nationale en internationale subsidieaanvragen en ontving geregeld buitenlandse gasten. De internationale erkenning van FA-wetenschappers blijkt verder uit het feit dat zij reviews doen voor internationale toptijdschriften en uit het voorzitterschap van het Gebiedsoverstijgend Panel van FWO-Vlaanderen.

In 2017 is geïnvesteerd in de digitale onderzoekinfrastructuur door het verlengen van de contracten van twee ICT-ontwikkelaars met nogmaals 2 jaar. Eén is voor de helft naar de Rijksuniversiteit Groningen gedetacheerd. Inmiddels is het resultaat van die investering zichtbaar in de uitbouw van HisGIS, het ontwerpen van de digitale omgeving voor het Online Nederlands-Fries Woordenboek, het updaten van de taaldatabanken Fries, de nieuwe spellingscontrole in Microsoft Office, de ontwikkeling van een Friese POS-tagger en het doorontwikkelen van de programmatuur voor klinkervisualisatie (Visible Vowels). Het onderzoeks- en serviceplatform Poarte ta it Frysk wordt gestaag verder opgebouwd. Zowel de taalkundigen als HisGIS participeren in CLARIAH PLUS. Het HisGIS-platform, is in samenwerking met het KNAW HUmanities Cluster in Amsterdam een nationale infrastructuur geworden.

De gerealiseerde wetenschappelijke kwaliteitsslag en internationalisering gaan niet ten koste van regionale activiteiten en onderzoek en de verbinding met de lokale gemeenschap. Ook in 2019 was er een breed scala aan publieksactiviteiten, populariserende publicaties en mediaoptredens en werden de banden met de werkverbanden onderhouden. De regionale en landelijke maatschappelijke zichtbaarheid van de FA valt ook af te lezen van de meer dan 150 vermeldingen in de pers/media.

2.3 Financiële ontwikkelingen

Het boekjaar 2019 sluit met een negatief exploitatieresultaat van € 481.065. Vergeleken met het begrote exploitatieresultaat, € 390.065 negatief, is het exploitatiesaldo € 91.000 lager uitgevallen.
Deze ontwikkelingen zijn conform de bijgestelde prognoses in 2019.

	Realisatie	Begroting	Afwijking
Baten	3.809.205	3.946.488	-137.283
Lasten, inclusief financiële baten/lasten	4.290.270	4.336.553	46.283
Exploitatieresultaat	**-481.065**	**-390.065**	**-91.000**

2.3.1 Analyse afwijkingen tussen realisatie en begroting

Baten

Bijdrage provincie Fryslân	Eindafrekening 2018		57.246
Opbrengst projecten	Lagere bruto omzet	-26.214	
	Hogere eigen bijdrage	-123.155	
			-149.369
Opbrengst werk voor derden	Detachering medewerkers	-71.596	
	Diverse fondsen	11.423	
			-60.173
Overige opbrengsten	Congressen en seminars	12.100	
	Donateurs	-5.263	
	Diversen	8.176	
			15.013
			-137.283

In 2019 heeft Provincie Fryslân de subsidie 2018 definitief op € 1.127.000 vastgesteld. Na aftrek van reeds ontvangen voorschottermijnen resteerde een na verrekening van € 57.246.

De totale projecten opbrengst blijft met € 149.369 achter bij de begroting 2019. De bruto omzet bedraagt € 1.408.554, waarvan € 420.707 eigen bijdrage is. De externe opbrengst komt daarmee uit op € 987.847.

In het budget waren in het kader van samenwerking met andere organisaties diverse detacheringen bij de KNAW, het Humanities Cluster (HUC) in Amsterdam en bij de Rijksuniversiteit Groningen, opgenomen. Voornaamste reden van deze lagere bate is dat door omstandigheden een detachering bij het HUC een aanzienlijke kortere looptijd had dan eerst voorzien.

Lasten

De gerealiseerde personele lasten zijn € 36.834 lager dan in de begroting opgenomen, de materiele kosten zijn met € 12.529 binnen het budget gebleven. De financiële lasten zijn echter € 3.080 hoger uitgevallen dan begroot. Dit resulteert in € 96.721 lagere lasten dan was begroot.

De specificatie van het verschil tussen realisatie en begroting van de personele lasten toont het volgende beeld:

Salaris,soc. lasten	Transitie- en ontslagvergoedingen	-25.129	
	Vacatureruimte directeur-bestuurder	139.730	
	Vacatureruimte wetenschappers	261.371	
			375.972
Ov. pers kosten	Vergoeding interim directeur-bestuurder (incl. btw en reiskosten)	94.822	
	Tijdelijke vervanging bij ziekte	11.550	
	Mutatie bestaande voorzieningen	86.739	
	Dotatie reorganisatievoorziening	50.438	
	Tijdelijke contracten projectmedewerkers i.p.v. uitzendbasis	86.327	
	Vergoeding voor zwangerschapsverloven	-19.688	
	Overige: o.a. arbozorg, risico-inventarisatie, verhuiskosten, salarisadministratie	28.949	
			339.138
			36.834

In de begroting was budget gereserveerd voor de aanstelling van een directeur-bestuurder. Aangezien het besluitvormingsproces over de koers en de reorganisatie meer tijd heeft gevergd is de interim directeur-bestuurder geheel 2019 aan de Fryske Akademy verbonden geweest.

In de begroting was een aantal tijdelijke projectvacatures voorzien onder de post 'inhuur medewerkers'.
In de praktijk is slechts een deel van deze vacatures ingevuld door deze onderzoekers een tijdelijk contract aan te bieden. Dit compenseert de eerdergenoemde lagere projectopbrengsten.

Een jaarlijks terugkerende vraagstelling is het gegeven dat in de externe projectfinanciering tot op heden geen ruimte kan worden gereserveerd voor het eigen risico dragerschap (EDR) WW, transitievergoedingen en ziektekosten van personele inzet ten behoeve van externe projecten. Het gevolg is dat de jaarlijkse reservering van deze kosten ten laste van de reguliere exploitatie wordt gebracht. Daarentegen kon bij de voorzieningen m.b.t jubilea en verlofuren een vrijval plaatsvinden.

De maximale verplichting van de aangekondigde reorganisatie bestaat uit € 63.000 aan transitievergoedingen, de WW-verplichtingen die tot in 2026 zouden kunnen doorlopen op maximaal € 625.000 en de salariskosten in de 13 maand durende herplaatsingsperiode op € 210.000. In het slechtst denkbare scenario zijn de verplichtingen € 898.000. Uit een analyse van de arbeidsmarkt en de kwaliteiten van de betreffende medewerkers is het reëel te veronderstellen dat de WW-verplichtingen tot ca € 128.000 beperkt zullen blijven. De actieve inzet van provincie Fryslân bij de zoektocht naar nieuw perspectief voor de betrokken medewerkers speelt hier een belangrijke rol bij.
De schatting van de uit de aangekondigde reorganisatie voortvloeiende verplichtingen bedraagt € 400.438. Provincie Fryslân heeft € 350.000 als éénmalige bijdrage in deze kosten toegezegd. Het nadelig effect op het resultaat 2019 bedraagt € 50.438.

Materiële kosten:

De specificatie van het verschil tussen realisatie en begroting van de materiële lasten toont het volgende beeld:

	Regulier	Project	Totaal
Afschrijvingen	3.191	-	3.191
Huisvestingskosten	-52.734	-6	-52.740
Beheerskosten	-12.317	-27.506	-39.822
Inventaris en apparatuur	40.905	-4.150	36.755
Reis- en verblijfkosten	16.239	-154.001	-137.763
Advieskosten	-29.423	-3.167	-32.590
Overige kosten derden	-16.424	-225	-16.649
Overige materiële kosten	-105.000	357.147	252.147
	-155.563	**168.092**	**12.529**

Enkele specifieke posten worden hier toegelicht.

- De lagere afschrijvingslasten zijn veroorzaakt door lagere investeringen in inventaris en hardware dan was begroot.
- De overschrijding op de huisvestingskosten is een uitvloeisel van een reservering van € 50.000 voor het herstel van de door een zwam aangetaste dakconstructie van It Aljemint.
- De kosten inventaris en apparatuur zijn € 36.000 lager uitgevallen. Het budget is te hoog ingeschat, zeker gezien de inzet voor ICT, de kantoorautomatisering kon worden gehalveerd.
- De hogere reis- en verblijfkosten zijn het gevolg van de organisatie van de grote internationale congressen ICLaVE en ICML in het WTC. Deze extra kosten zijn gedekt uit projectopbrengsten. Daarentegen is het budget voor de 'niet project reiskosten' niet volledig besteed.
- Bij de advieskosten is een overschrijding van € 32.500 ontstaan. Hiervan komt € 24.500 op het conto van de problematiek inzake het herstel van de door zwam aangetaste dakconstructie van It Aljemint. Daarnaast zijn er ter voorbereiding van de reorganisatie ook extra kosten gemaakt.
- De overige kosten door derden zijn € 16.600 hoger dan gebudgetteerd. Deze overschrijding is vooral veroorzaakt doordat er in 2019 € 15.300 meer is bijgedragen aan diverse universitaire samenwerkingsverbanden. O.a onderzoeksschool LOT/Kennislink LOT, N.W. Posthumus instituut, Studiestad Leeuwarden, Taal en Tongval.
- Bij het opstellen van de begroting wordt een groot deel van de projectkosten opgenomen onder 'overige materiële kosten', dit geldt met name voor de opgenomen taakstelling aan nog te verwerven projectopbrengsten. Bij de realisatie gedurende het jaar is de werkelijke kostensoort duidelijk geworden. Zo is er een verschuiving ontstaan met 'beheerskosten' en 'reis- en verblijfkosten'.
- In 2019 is als gevolg van ziekte vertraging bij project 2851 Bilingual environment social media ontstaan. Op basis van de bepalingen in de CAO–NU wordt de arbeidsovereenkomst met de verloren gegane onderzoekstijd verlengd met een jaar tot oktober 2020. Aangezien er geen extern financiële dekking voor is, zijn de salariskosten 2020 van de promovendus - € 40.000 - als verlies genomen.
- De voortgang van project 1312 Online Nederlands-Frysk Woordenboek (ONFW) loopt achter bij de planning. Om de achterstand in te halen is er extra inzet van lexicografen noodzakelijk. Om dit mogelijk te maken is €65.000 - 0,8 fte - als verlies verantwoord. Vanwege het voorzichtigheidsprincipe is in totaal € 105.000 (€ 40.000 + € 65.000) als projectverlies in het exploitatieresultaat verwerkt.

Risicoparagraaf

Vochtschade dakconstructie It Aljemint

In 2016 werd duidelijk dat het dak door huiszwam is aangetast. Sindsdien is de aansprakelijkheid en de herstelkosten onderwerp van een bouwtechnische en juridische discussie tussen de CAR verzekering en diverse andere bij de bouw betrokken partijen.
De discussie in 2019 heeft er toe geleid dat betrokkenen hebben voorgenomen om tot een praktische oplossing te komen door de herstelkosten over de partijen te verdelen. Op basis van een offerte door een bouwbedrijf, welke niet bij de bouw betrokken is geweest, is het aandeel voor de Fryske Akademy berekend op € 50.000. Dit bedrag is in het resultaat 2019 opgenomen.

Risico op continuïteit en financiering

In 2019 is in samenspraak met de subsidiënten KNAW en provincie Fryslân de besluitvorming over de continuïteit van de Fryske Akademy afgerond. Met het doorvoeren van een reorganisatie op de stafdiensten wordt een jaarlijkse besparing van € 350.000 op de vaste personeelslasten gerealiseerd. Deze reorganisatie is per 1 maart 2020 ingevoerd. De personeelslasten in de herplaatsingsperiode is onderdeel van de in 2019 gevormde reorganisatie voorziening.
Daarmee is het financiële effect van de reorganisatie per maart 2020 gerealiseerd. Provincie Fryslân heeft toegezegd de aan deze reorganisatie verbonden eenmalige kosten voor maximaal € 350.000 te financieren.

Voorts heeft het bestuur van stichting Frysk Akademyfûns toegezegd de Fryske Akademy te ondersteunen indien dat nodig mocht zijn.

Uit de meerjarenbegroting 2020- 2023 blijkt dat onze vermogenspositie de komende jaren zal verbeteren. Ondanks het negatieve resultaat van 2019 zullen er geen liquiditeitsproblemen ontstaan. Voorts zal de komende tijd de samenwerkingsmogelijkheden met andere Friese instellingen te intensiveren, worden onderzocht. De eventuele besparingen hiervan zijn nog niet in de meerjarenbegroting 2020 -2023 (MJB) verwerkt.

Als gevolg van de provinciale toezegging om gedurende de periode 2020-2024 jaarlijks € 200.000 beschikbaar te stellen, krijgt de vernieuwde wetenschappelijke onderzoeksagenda een belangrijke impuls. Doordat nu jaarlijks € 350.000 structureel op de vaste personeelslasten wordt bezuinigd kan de, in de MJB 2020-2023 opgenomen wetenschappelijke vacatureruimte, op tijdelijke basis worden ingevuld.

Coronacrisis
Het tot stilstand komen van de maatschappij heeft geen directe gevolgen voor onze exploitatie. De medewerkers kunnen hun taken uitvoeren door thuis te werken. De door de rijksoverheid afgekondigde maatregelen hebben effect op de uitvoering van enkele projecten. Zo kunnen geplande bijeenkomsten en presentaties voorlopig niet doorgaan. Voor zover dit vertraging in de oplevering van het eindresultaat zou kunnen opleveren, wordt dit met de betreffende financiers afgestemd. Mogelijk heeft de crisis ook effect op de openstaande calls van subsidieprogramma's waar we onderzoeksvoorstellen hebben ingediend, wat zou kunnen leiden tot een vertraging bij de toekenningen van de beschikbare budgetten. Voor zover nu te overzien, zijn de financiële gevolgen op het exploitatieresultaat beperkt. Echter wanneer de macro economische gevolgen verergeren, zal dit indirect ook de Fryske Akademy kunnen raken.

2.4 Financiële kengetallen

Deze kengetallen geven inzicht in de ontwikkelingen van de balansverhouding.

Solvabiliteit
De solvabiliteit uitgedrukt in de verhouding tussen het eigen vermogen en het vreemd vermogen, geeft inzicht in de financieringsopbouw en in hoeverre de Fryske Akademy op langere termijn aan haar verplichtingen kan voldoen. Dit is van belang voor de continuïteit.

	31-12-2019	**31-12-2018**
Eigen vermogen	506.140	987.205
Totaal vermogen	3.148.241	3.009.531
Solvabiliteit	16,1%	32,8%

De solvabiliteit is als gevolg van het negatieve exploitatieresultaat verslechterd.
De ondergrens, volgens de commissie Don (Financieel beleid van onderwijsinstellingen, september 2009), van de solvabiliteit is 20%. De Fryske Akademy is in 2019 onder deze norm gezakt.

Rentabiliteit.
Onder rentabiliteit verstaat men de verhouding tussen het inkomen (winst) en het vermogen waardoor dit inkomen is verdiend. De rentabiliteit is een belangrijke maatstaf voor beslissingscalculaties op de lange termijn.

	31-12-2018	**31-12-2017**
Winst- exploitatieresultaat	-481.065	17.915
Totaal vermogen	3.148.241	3.009.231
Rentabiliteit	-15,3%	0,6%

De rentabiliteit geeft aan welk deel van de totale baten overblijft na aftrek van de lasten. De rentabiliteit van de gewone bedrijfsvoering is gedefinieerd als exploitatieresultaat uit bedrijfsvoering gedeeld door de totale baten. De normenstelling volgens de KNAW is een rentabiliteit tussen de -3% en 3%. Indien de rentabiliteit over meerdere jaren lager uitkomt dan -3% dan is de financiële bedrijfsvoering waarschijnlijk niet op orde. Bij een meerjarige rentabiliteit boven de 3% lijkt er sprake van onderbesteding.

De liquiditeit geeft aan in welke mate de Fryske Akademy op korte termijn aan haar financiële verplichtingen kan voldoen die binnen één jaar opeisbaar zijn. De liquiditeit wordt bepaald door de vlottende activa te delen door de kortlopende schulden.

	31-12-2019	31-12-2018
Liquide middelen	988.147	984.672
Vorderingen	438.620	226.080
Vlottende activa	1.426.767	1.210.751
Kortlopende schulden	1.163.480	914.239
Verhouding vlottende activa/ kortlopende schulden	1,2	1,3

De commissie Don hanteert als ondergrens 0,5 en als bovengrens 1,5. De Fryske Akademy zit binnen deze norm, dit betekent dat de liquiditeitspositie ultimo 2019 voldoende is.

Weerstandsvermogen
Het weerstandsvermogen geeft het vermogen aan van de Fryske Akademy om financiële risico's op te vangen. Het geeft feitelijk aan hoe lang de Fryske Akademy kan voortbestaan op de reserves als inkomsten uitblijven. Het weerstandsvermogen wordt uitgedrukt in het eigen vermogen (vrije reserves) als percentage van de totale baten uit gewone bedrijfsuitoefening.

	31-12-2019	31-12-2018
Eigen vermogen	506.140	987.205
Bestemde/beklemde reserves	126.147	364.291
Weerstandsvermogen / vrije reserves	379.993	622.914
Totale baten bedrijfsuitoefening	3.809.205	4.667.203
Correctie boekwinst	0	-602.282
Baten normale bedrijfsuitoefening	3.809.205	4.064.921
Weerstandsvermogen	10,0%	15,3%

De KNAW hanteert als bufferfunctie voor het eigen vermogen een percentage van 10-15% van de jaaromzet.
NB. Bij de bepaling van het weerstandsvermogen is geen rekening gehouden met de vermogenspositie van het Fryske Akademyfûns.

2.5 Vooruitzichten 2020

Na de provinciale besluitvorming in december 2019 staat het lopende jaar in het teken van de doorvoering van de reorganisatie. Per 1 maart 2020 zijn 5 medewerkers boventallig geworden. De nieuwe plattere organisatiestructuur wordt ingevoerd, waarbij het nieuw te vormen managementteam zich o.l.v. de directeur-bestuurder zal richten op de bedrijfsvoering en de directeur-bestuurder en de programmacoördinatoren op de strategische wetenschappelijke koers van het instituut.
De werving- en selectieprocedure voor een nieuwe directeur-bestuurder is begin maart gestart. Inmiddels is ook een extern bureau ingeschakeld om in de vacature van een lid van de Raad van Toezicht te voorzien.

Naast de hiervoor genoemde zaken zal het ontwikkelen van een duurzame samenwerking met diverse Friese cultuurinstellingen een belangrijk aspect zijn.

Leeuwarden, 17 juni 2020
Stichting Fryske Akademy

Drs. Willem Smink
Directeur- bestuurder a.i.

3. Verslag Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht (RvT) heeft in het verslagjaar 2019 6 keer vergaderd. De voornaamste thematiek betrof de continuïteit van de FA. Die is door de verhouding tussen vaste lasten en vaste inkomsten niet zeker gesteld. Deze problematiek is nadrukkelijk onder de aandacht gebracht bij de subsidiënten. Dat leidde in het verslagjaar tot een frequente interactie met het provinciebestuur en de KNAW. Het provinciebestuur stelde successievelijk een tweetal adviescommissies in waaruit in november van het verslagjaar een eindrapportage resulteerde die de provincie vervolgens heeft beoordeeld. Deze eindrapportage van de zogenoemde Taskforce Toekomst Fryske Akademy paste goed bij de lijnen die door Bestuur en Toezicht van de FA zelf zijn uitgezet. De Raad was dan ook blij met de aanbevelingen van de Taskforce. Helaas is in de besluitvorming van de provincie daaraan in beperkte mate opvolging gegeven waardoor de structurele problematiek van de FA nog niet definitief en volledig is opgelost. Een vervolg waarbij veel sterker wordt samengewerkt met verwante instellingen zal het complement van deze provinciale inzet moeten vormen. In het verslagjaar werd daartoe overigens een belangrijke stap gezet door de inhuizing van het Fries Sociaal Planbureau bij de FA.

De Raad heeft zich in het verslagjaar tevens intensief beziggehouden met de reorganisatieplannen die door de interim directeur-bestuurder zijn opgesteld. Daarbij is ook meermaals goed overleg gevoerd met de ondernemingsraad in gezamenlijke bijeenkomsten met de interim directeur-bestuurder. De Raad kon vervolgens instemmen met het reorganisatieplan. Daardoor komt de begroting weer in evenwicht en ontstaat ruimte voor nieuw beleid.

Leeuwarden, 17 juni 2020
Stichting Fryske Akademy

Prof.dr.ir. Jacob Fokkema
Voorzitter Raad van Toezicht

JAARREKENING 2019

- Balans per 31 december 2019
- Staat van Baten en Lasten 2019
- Kasstroomoverzicht 2019
- Toelichting op de balans per 31 december 2019
- Toelichting op de Staat van Baten en Lasten 2019
- Geconsolideerde balans per 31 december 2019
- Geconsolideerde Staat van Baten en Lasten 2019

Stichting Fryske Akademy
Doelestrjitte 8 / Postbus 54
8900 AB Ljouwert/ Leeuwarden

BALANS PER 31 DECEMBER 2019

(voor verwerking resultaat)

	31-12-2019	31-12-2018
	€	€
ACTIEF		
VASTE ACTIVA		
1) Materiële vaste activa	1.721.474	1.798.779
	1.721.474	1.798.779
VLOTTENDE ACTIVA		
2) Vorderingen	438.620	226.080
3) Liquide middelen	988.147	984.672
	1.076.767	1.210.752
Totaal	**3.148.241**	**3.009.531**

	31-12-2019	31-12-2018
	€	€
PASSIEF		
4) Eigen vermogen		
Stichtingskapitaal	454	454
Algemene reserves	860.604	604.545
Bestemmingsreserves	121.315	359.459
Bestemmingsfondsen	4.832	4.832
Saldo exploitatie boekjaar	-481.065	17.915
	506.140	987.205
5) Voorzieningen	644.185	217.651
6) Langlopende schulden	834.436	890.436
7) Kortlopende schulden	1.163.480	914.239
Totaal	**3.148.241**	**3.009.531**

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2019

	Realisatie 2019	Begroting boekjaar 2019	verschil realisatie – begroting	Realisatie 2018
	€	€	€	€
BATEN				
8) KNAW bijdragen	1.516.000	1.516.008	-8	1.483.000
9) Bijdragen provincie Fryslân	1.121.274	1.064.028	57.246	1.126.759
10) Opbrengst projecten	987.847	1.137.216	-149.369	1.230.810
11) Opbrengst werk voor derden	109.063	169.236	-60.173	128.749
12) Overige opbrengsten	75.022	60.000	15.022	697.884
Totaal van de baten	***3.809.206***	***3.946.488***	***-137.283***	***4.667.202***
LASTEN				
13) Personele lasten	3.401.687	3.438.521	-36.834	3.508.511
Materiële kosten				
14) Afschrijvingen	77.305	80.496	-3.191	103.476
15) Huisvestingskosten	180.576	127.836	52.740	165.635
16) Beheerskosten	110.310	70.488	39.822	110.127
17) Kosten inventaris en apparatuur	46.633	83.388	-36.755	144.875
18) Reis- en verblijfkosten	230.259	92.496	137.763	203.776
19) Advieskosten	64.593	32.004	32.589	176.699
20) Overige kosten aan derden	44.645	27.996	16.649	36.289
21) Overige materiële kosten	106.545	358.692	-252.147	171.641
Totale materiële kosten	860.866	873.396	-12.530	1.112.518
Totale lasten	**4.262.554**	**4.311.917**	**-49.363**	**4.621.029**
Subtotaal baten en lasten	**-453.349**	**-365.429**	**-97.920**	**46.173**
22) Financiële baten minus lasten	-27.716	-24.636	-3.080	-28.258
Exploitatieresultaat	**-481.065**	**-390.065**	**-91.000**	**17.915**

KASSTROOMOVERZICHT

	2019	2018
	€	€
Exploitatieresultaat	**-481.065**	**17.915**
Afschrijvingen en waardeverminderingen	77.305	-394.378
Mutatie reserves	0	-1.000
Mutatie voorzieningen	426.534	85.176
	503.839	-310.202
Veranderingen in vlottende middelen		
Vorderingen	-212.540	58.154
Kortlopende schulden	221.241	74.116
	36.701	132.270
Kasstroom operationele activiteiten	**31.475**	**-160.017**
Investeringen Materiële Vaste Activa	0	-48.075
Desinvestering in Materiële Vaste Activa	0	725.564
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	***0***	***677.489***
Leningen	-28.000	-753.564
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	***-28.000***	***-753.564***
Netto kasstroom	**-3.475**	**-236.092**
Mutaties liquide middelen		
Stand per 1 januari	984.672	1.220.764
Stand per 31december	-988.147	984.672
	-3.475	**-236.092**

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2019

ACTIVITEITEN

De Stichting Fryske Akademy heeft ten doel het in stand houden van een werkgemeenschap, die zich toelegt op het beoefenen van de wetenschap die met Fryslân, het Friese volk en zijn cultuur in al haar uitingen, en zulks in de ruimste zin, verbonden is. De financiële middelen worden verstrekt door de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen via de Koninklijke Nederlandse Academie van Wetenschappen te Amsterdam en door het College van Gedeputeerde Staten van de provincie Fryslân. Voorts wordt wetenschappelijk onderzoek verricht dat geheel of gedeeltelijk extern wordt gefinancierd.

De Stichting Fryske Akademy is feitelijk gevestigd op de Doelestraat 8, 8911 DX te Leeuwarden en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 41000640.

ALGEMENE GRONDSLAGEN VOOR DE OPSTELLING VAN DE JAARREKENING

Algemeen
De jaarrekening, opgemaakt de dato 17 juni 2020 is opgesteld in overeenstemming met de bepalingen in de "Richtlijnen voor de jaarverslaglegging 640 'Organisaties zonder winststreven".
Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

Vergelijking met voorgaand jaar
De grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar. Er hebben zich gedurende het verslagjaar geen schattingswijzigingen voorgedaan.

Continuïteit
De continuïteit van de Fryske Akademy is voor de komende jaren gewaarborgd. Dit is gestoeld op de meerjarenbegroting (MJB) 2020-2023, de aanwezige liquiditeiten ultimo 2019 en de verwachtingen na 2019.
De liquiditeiten bedragen ongeveer € 1 miljoen ultimo 2019. Het vermogen dat de Fryske Akademy heeft opgebouwd, is grotendeels beschikbaar voor het verrekenen van de tekorten. De tekorten die in de afgelopen jaren zijn ontstaan, waren grotendeels in de MJB'en voorzien. In 2019 zijn in overleg met provincie Fryslân en de KNAW belangrijke stappen gezet om toekomstige negatieve exploitatietekorten te voorkomen. Dit beleid is in de MJB 2020-2023 opgenomen. Belangrijk onderdeel hiervan is de reorganisatie van de stafafdelingen. Deze is per 1 maart 2020 geëffectueerd. Bovendien heeft het bestuur van stichting Frysk Akademyfûns zich bereid verklaard de Fryske Akademy bij te staan indien dit nodig mocht zijn.

Voor zover nu te overzien is het directe effect van de coronacrisis beperkt. De medewerkers werken meer vanuit huis, daarmee is de voortgang van de activiteiten verzekerd. In sommige situaties zullen onderzoeksmethodes moeten worden aangepast en geplande bijeenkomsten uitgesteld. In die gevallen dat dit vertraging van de onderzoeks-resultaten tot gevolg heeft, wordt dit met de betreffende financiers afgestemd. De verslechterende macro-economische omstandigheden kan op den duur indirecte gevolgen hebben. Aangezien dit afhankelijk is van het verdere verloop van de coronacrisis is hier geen betrouwbare inschatting van te geven.

De in de jaarrekening gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn dan ook gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de organisatie.

Vreemde valuta
Kosten en opbrengsten in vreemde valuta worden omgerekend tegen de koersen op transactiedatum. Vorderingen en schulden worden omgerekend tegen de koersen op balansdatum. De hieruit resulterende winsten en verliezen zijn in de resultaten verwerkt.

GRONDSLAGEN VAN CONSOLIDATIE

Tot de toelichting op de cijfers van Stichting Fryske Akademy behoren de geconsolideerde cijfers van Stichting Fryske Akademy. In deze consolidatie zijn – behalve de cijfers van de stichting zelf – de cijfers van Stichting Frysk Akademyfûns betrokken.

De Stichting Frysk Akademyfûns is opgericht op 19 juli 1968 en heeft tot doel de bevordering van en activering van Fries wetenschappelijk werk in de breedste betekening, hieronder wordt tevens verstaan bevordering van een redelijke

huisvesting op het gebied van gebouwen en roerende zaken van personen en instanties die zich met deze taken hebben belast en wel meer in het bijzonder ten aanzien van de Stifting Fryske Akademy.
De verbondenheid van de Stifting Frysk Akademyfûns met de Stifting Fryske Akademy ligt in de statuten besloten, namelijk artikel 4 lid 1 stelt "Bij het ontstaan van een (of meer) vacatures in het bestuur, zullen de overblijvende bestuursleden zo spoedig mogelijk doch uiterlijk binnen twee maanden na het ontstaan van de vacature een voordracht doen voor een nieuw te benoemen bestuurslid aan de Raad van Toezicht van de Fryske Akademy, die benoemt". Een bestuurslid wordt benoemd voor 4 jaren en is na afloop steeds herbenoembaar.
De basis voor de consolidatie is deze benoemingsprocedure van nieuw te benoemen bestuursleden.

In de consolidatie zijn derhalve de navolgende organisaties betrokken.

Naam	Statutaire zetel	Belang
Fryske Akademy	Leeuwarden	100 %
Frysk Akademyfûns	Leeuwarden	100 %

De methode van consolidatie is die der integrale consolidatie, waarbij intercompany verhoudingen en transacties worden geëlimineerd.

Vanwege het bijzondere karakter van de relatie tussen Stichting Fryske Akademy en Stichting Frysk Akademyfûns is laatstgenoemde stichting niet als deelneming vermeld in de enkelvoudige jaarrekening van Stichting Fryske Akademy. Als gevolg daarvan is het enkelvoudige vermogen van Stichting Fryske Akademy niet gelijk aan het geconsolideerde vermogen van de stichting.

Het vermogen van de geconsolideerde jaarrekening is als volgt samengesteld:

	2019	2018
	€	€
Eigen vermogen Fryske Akademy	506.140	987.205
Eigen vermogen Frysk Akademyfûns	2.947.611	3.047.515
TOTAAL	**3.453.751**	**4.034.720**

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Materiële vaste activa
De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs onder aftrek van de lineair berekende afschrijvingen, bepaald op basis van de geschatte economische levensduur, rekening houdende met een eventuele restwaarde. Als restwaarde voor de gebouwen wordt met ingang van 2009, 50% van de WOZ-waarde gehanteerd. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikname. Subsidies op investeringen worden in mindering gebracht op de verkrijgings- of vervaardigingsprijs van de activa waarop de subsidies betrekking hebben. Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht. Voor de vaststelling of er sprake is van een bijzondere waardevermindering wordt verwezen naar de desbetreffende noot.

De stichting beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzonder waardevermin-deringsverlies wordt direct als een last verwerkt in de winst- en verliesrekening onder gelijktijdige verlaging van de boekwaarde van het betreffende actief.

Kosten voor groot onderhoud worden geactiveerd en lineair afgeschreven naar de verwachte toekomstige gebruiksduur.

De gehanteerde afschrijvingspercentages zijn:

Gebouwen en terreinen	0 – 2,5% (op terreinen wordt niet afgeschreven)
Computerapparatuur	33,3%
Kantoorinventaris, bureaus en kasten	10%
Kantoorinventaris, bureaustoelen	20%
Technische apparatuur	25%

De post 'collecties' is PM gewaardeerd.

De panden van de Fryske Akademy zijn in 2016 door HDS Taxaties getaxeerd ten behoeve van de gebouwenverzekering. De panden Doelestraat 6, 8 en nieuwbouw Groeneweg zijn getaxeerd op een verzekerde waarde van € 6.129.000 en het pand Doelestraat 8a, It Aljemint, op € 3.200.000.
De totale verzekerde waarde, de herbouwwaarde, bedraagt € 9.329.000.

Ten behoeve van de waardebepaling in het vrije verkeer, de marktwaarde, heeft de Fryske Akademy haar panden in 2016 laten taxeren. Het gehele complex, Doelestraat 6, 8, 8A en de nieuwbouw, zijn getaxeerd op € 2.120.000.

Onderhanden projecten
Een onderhanden project in opdracht van derden is een project dat is overeengekomen met een derde voor de uitvoering van onderzoekswerkzaamheden waarbij de uitvoering zich gewoonlijk uitstrekt over meer dan één verslagperiode.
De projectopbrengsten en projectkosten uit hoofde van het onderhanden project worden als opbrengsten en kosten in de winst- en verliesrekening naar rato van de verrichte prestatie per balansdatum verwerkt, indien het resultaat van een onderhanden project op betrouwbare wijze kan worden ingeschat. Als het resultaat van een onderhanden project niet op betrouwbare wijze kan worden ingeschat, worden de opbrengsten alleen verwerkt in de winst- en verliesrekening tot het bedrag van de gemaakte projectkosten dat waarschijnlijk kan worden verhaald en worden de projectkosten in de staat van baten en lasten verwerkt in de periode waarin ze zijn gemaakt.
De toegerekende uren worden gewaardeerd tegen de directe loonkosten. Materialen en diensten van derden worden gewaardeerd tegen inkoopprijs. Voorzienbare verliezen op projecten worden in mindering op het onderhanden project gebracht.
Als het waarschijnlijk is dat de totale projectkosten de totale projectopbrengsten zullen overschrijden, wordt voor het verwachte verlies een voorziening gevormd en in mindering gebracht op de post onderhanden project.
Tevens worden de gedeclareerde termijnen in mindering gebracht op de post onderhanden project. Het nettobedrag per onderhanden project wordt verwerkt als actief of als schuld, indien het saldo van het onderhanden project een debet- respectievelijk creditstand vertoont.

Vorderingen
De vorderingen worden bij de eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en de geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde, onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen voor oninbaarheid.

Bestemmingsfondsen
Fondsen worden gewaardeerd tegen nominale waarden.

Voorzieningen
Een voorziening wordt gevormd voor verplichtingen waarvan het waarschijnlijk is dat zij zullen moeten worden afgewikkeld en waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten. De omvang van de voorziening wordt bepaald door de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichtingen en verliezen per balansdatum af te wikkelen. Voorzieningen worden gewaardeerd tegen nominale waarden.

Langlopende schulden
Langlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Langlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

Kortlopende schulden
Voor zover niet anders is vermeld, zijn de kortlopende schulden gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

GRONDSLAGEN VOOR BEPALING VAN HET EXPLOITATIERESULTAAT

Algemeen
Uitgangspunt bij het bepalen van de resultaten is de toepassing van het continuïteitsbeginsel. De baten en lasten worden toegerekend aan het verslagjaar, waarop deze betrekking hebben, onafhankelijk of zij tot ontvangsten en uitgaven in dat verslagjaar hebben geleid. Baten worden slechts opgenomen, voor zover zij per balansdatum als gerealiseerd kunnen worden beschouwd.
Lasten en risico's die hun oorsprong hebben voor het einde van het boekjaar, worden in de jaarrekening verwerkt, indien zij bekend zijn op het moment van opmaken van de jaarrekening.

Baten
De baten worden gevormd uit geoormerkte rijksbijdragen van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, die via de KNAW aan de Stichting Fryske Akademy worden doorbetaald, bijdragen van de provincie Fryslân, baten uit private – en wetenschappelijke fondsen, opbrengsten werk voor derden, financiële baten en overige baten.

Exploitatiesaldo uit gewone bedrijfsvoering
Het exploitatiesaldo uit gewone bedrijfsvoering wordt bepaald als het verschil tussen de baten en lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen.

TOELICHTING OP HET KASSTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Transacties waarbij geen instroom of uitstroom van kasmiddelen plaatsvindt, zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen.

Wet Normering Topinkomens

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) van kracht geworden. Deze verantwoording is opgesteld op basis van het Algemene WNT-maximum, sectornormering is niet van toepassing. Het bezoldigingsmaximum in 2019 voor de Stichting Fryske Akademy bedraagt € 194.000 .
(2018 € 189.000).

De bezoldiging van de functionarissen die over 2019 in het kader van de WNT verantwoord worden, is als volgt (bedragen zijn in euro's vermeld):

Functionaris	Smink W	Fokkema J.T	Leistra, S.Y.	Rijpstra, H	Visser, A. Th.
Functies	Bestuurder	Toezicht-houder Voorzitter	Toezicht-houder	Toezicht-houder	Toezicht-houder
	Directeur	RvT	Lid RvT	Lid RvT	Lid RvT
In dienst vanaf (datum)	8-1-2018	1-10-2013	11-4-2017	1-2-2013	11-4-2017
Duur dienstverband in 2019	31/12	1/1 - 31/12	1/1 – 31/12	1/1 - 31/12	1/1 – 31/12
Omvang dienstverband in 2019 (in fte)	0,40	1,0	1,0	1,0	1,0
Gewezen topfunctionaris	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee
Individueel WNT maximum 2019	**77.263**	**29.100**	**19.400**	**19.400**	**19.400**
Beloning	74.576	2.500	2.000	2.000	2.000
Belastbare onkosten vergoeding	1.089	-	-	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-	-	-
Subtotaal	75.665	2.500	2.000	2.000	2.000
-/- Onverschuldigde betaling	-	-	-	-	-
Totaal bezoldiging in kader van de WNT	75.665	2.500	2.000	2.000	2.000

Gegevens 2018	Brand, A.J.	Fokkema J.T	Eijzenga, W.R.	Leistra, S.Y.	Rijpstra, H	Visser, A.Th.
Functies	Bestuurder	Toezicht-houder Voorzitter RvT	Toezicht-houder	Toezicht-houder	Toezicht-houder	Toezicht-houder
	Directeur	RvT	Lid RvT	Lid RvT	Lid RvT	Lid RvT
In dienst vanaf (datum)	1-12-2013	1-10-2013	11-4-2017	11-4-2017	1-2-2013	11-4-2017
Duur dienstverband in 2018	1/1 - 30/6/18	1/1 - 31/12	1/1 – 31/10/18	1/1 – 31/12	1/1 - 31/12	1/1 – 31/12
Omvang dienstverband in 2018 (in fte)	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Gewezen topfunctionaris	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee
Individueel WNT maximum 2018	**94.500**	**28.350**	**14.175**	**18.900**	**18.900**	**18.900**
Beloning	50.912	2.500	1.667	2.000	2.000	2.000
Belastbare onkosten vergoeding	-	-	-	-	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	8.630	-	-	-	-	-
Subtotaal	59.542	2.500	1.667	2.000	2.000	2.000
-/- Onverschuldigde betaling	-	-	-	-	-	-
Totaal bezoldiging In kader WNT	**59.542**	**2.500**	**1.667**	**2.000**	**2.000**	**2.000**

Vanaf 8-1-2018 is dhr. W. Smink extern ingehuurd als interim-directeur. Het uurtarief van Smink is lager dan het maximum van € 182 en het maandinkomen is ook lager dan het maximum van € 19.100 per maand.
De totale bezoldiging in 2018 was € 87.555 incl. btw en reiskostenvergoeding.
Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen die in 2018 en 2019 een bezoldiging boven het toepasselijke WNT-maximum hebben ontvangen, of waarvoor in eerdere jaren een vermelding op grond van de WNT heeft plaatsgevonden of had moeten plaatsvinden.

Overige gegevens

Van der Veen & Kromhout
REGISTERACCOUNTANTS

ACCOUNTANTS:

drs. D. Bergsma RA
M. Cordes AA
M. van Dekken RA
drs. R. van Dijk RA
L. Elzinga MSc RA
J.M. Faber RA
H. Frankena AA
J. de Groot AA
M. J. Hiemstra AA
A.J. Kardol AA
J.A. Meijerhof AA
L.L. Nagelhout RA
drs. J. Noordhuis RA RV
R.A. Noordhuis RA
T.J. Potijk MSc RA
drs. J.W. de Roos RA
R.J. Rudolphy RE RA
drs. B.D. Snijder RA
A.J. Steenstra AA
T. Visserman AA
drs. K.E. de Weerd RA RV
R.P. van der Werf AA
E.J. van der Woude AA
D.J. Zantema AA

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: bestuur en raad van toezicht van Stifting Fryske Akademy te Leeuwarden

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2019

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2019 van Stifting Fryske Akademy te Leeuwarden gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stifting Fryske Akademy per 31 december 2019 en van het resultaat over 2019 in overeenstemming met de in Nederland geldende Richtlijn van de Raad voor de Jaarverslaggeving 640 Organisaties zonder winststreven en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

Deze jaarrekening bestaat uit:

1. de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2019;
2. de geconsolideerde en enkelvoudige staat van baten en lasten over 2019;
3. het kasstroomoverzicht over 2019; en
4. de toelichting, met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stifting Fryske Akademy zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- het verslag van de raad van toezicht; en
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening. Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheid van de directeur/bestuurder en de raad van toezicht voor de jaarrekening
Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de organisatie te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de organisatie.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften, de onafhankelijkheidseisen en het Controleprotocol WNT. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen.

Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Gorredijk, 17 juni 2020

VAN DER VEEN & KROMHOUT
Registeraccountants

w.g. drs. R. van Dijk RA

Paraaf voor identificatiedoeleinden: